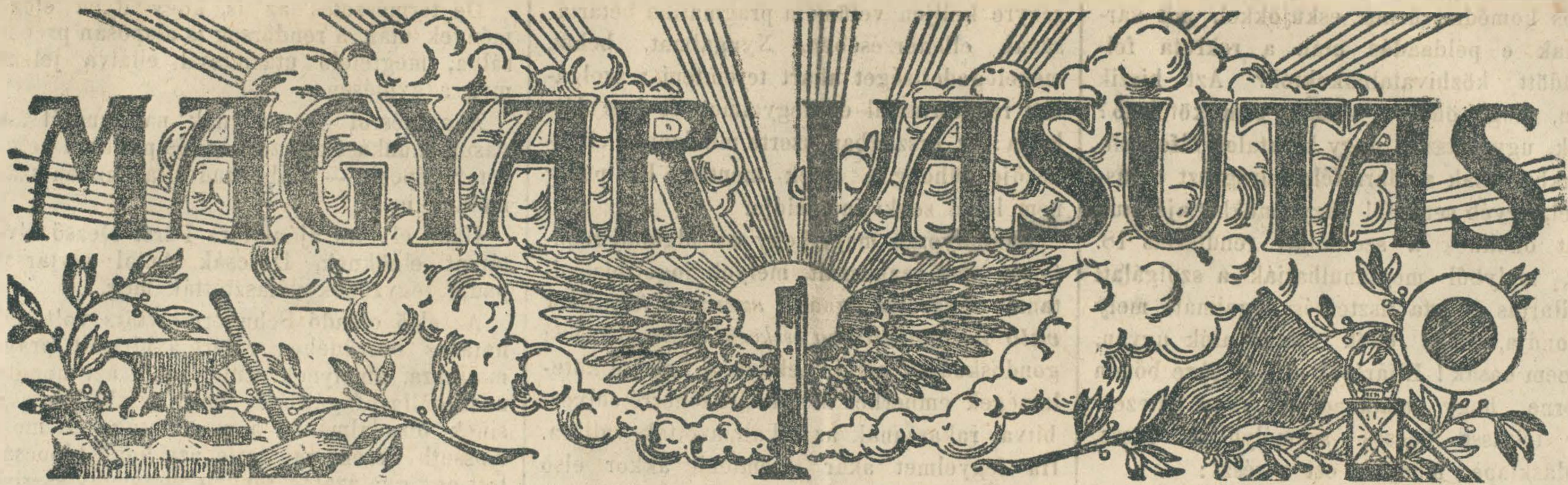

A VASUTI MUNKÁSOK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK HIVATALOS LAPJA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VII., Garay-utca 16. szám, II. emelet, 9,
ahová minden levél és küldemény címzendő.

Megjelenik
minden héten
pénteken.

Előfizetési árak:
Egy hóra — — — — — 80 kor. Félévre — — — — — 4.80 kor.
Negyedévre — — — — — 2.40 „ Egyes szám — — — — — 30 „
A Szövetség tagjai díjtalanul kapják.

Munkások! Kartársak!

A Máv. igazgatósága rendeletet adott ki, amelyben megtiltja azt, hogy egy nem létező szabadszervezet vagy lapbizottság tagjai legyetek.

Ezen rendeletet a szolgálati főnökök egy része felhasználja arra, hogy titeket félrevezetve, a szövetségünkől vagy a szövetség vezetőségéből való kilépésre terrorizáljon.

Erre a többség nem adott senki-nek sem utasítást, sőt Ludvig elnök. igazgató ur kijelentette a vasuti munkások országos szövetsége vezetősége előtt, hogy olyan rendelet, amely a szövetségünk-ből való kilépést megkövetelné, nem adatott ki s az illető főnökök ellen eljárást indít, ha bizonyul a visszaélésük.

Ma már abban a helyzetben vagyunk, hogy bizonyítani tudunk. Ebben a számban közöljük a kolozsvári osztálymérnökség egy oly levelét, amelyet az összes pályamunkásoknak névre szólva elküldött.

Egy pillanatig sem kételkedünk az elnök. igazgató szavaiban.

Az egyes szolgálati főnökök felsőbb utasítás ellenére cselekednek csupán azért, mert a szentkoronás szövetség tagjai és egy legutóbb hozott határozatuk értelmében ily módon akarnak bosszút állani azért, mert az ő szövetségük züllik.

Mi érdeklődéssel nézünk a többség remélhetőleg igazságos bírálata elé. A kolozsvári osztálymérnökség vezetője, Havas főmérnök a szolgálati rendtartás 33. §-ának 6. pontjába ütköző fegyelmi vétséget követett el akkor, amidőn a pályamunkásokat fenyegetéssel egy egyesületből kilépni kényszerítette. De eltekintve ettől, visszaélt hivatali hatalmával is és ez a büntető törvényekbe ütközik.

A szövetség tagjait arra kérjük, őrizték meg higgadságukat, ne engedjék, hogy az egyes — szerencsére csekély számú — szolgálati főnökök uszítása a vasutnál megteremtse az anarchiát.

Ha valakit a szolgálati főnökség kilépésre kényszerít, engedjen az erőszaknak, de egyben nyomban tudassa velünk, hogy az illetők ellen a feljelentést a többségnél meglehetőség.

Minden céltudatos vasutasnak kötelessége a Magyar Vasutast terjeszteni.

A szolgálati rendtartás jogi alapján.

Megkaptuk a szolgálati rendtartást. Ma már teljesen mindegy, ha tatárjárásnak, rabszolgatörvénynek, korbácsnak vagy akárminek nevezzük, a döntő az, hogy itt van. Minthogy pedig nekünk kötelességünk a vasutasok érdekében minden létezővel számolni — számolnunk kell ezzel is.

Az csak természetes, hogy amikor a szolgálati rendtartással foglalkozunk, ezt a magunk módja szerint tesszük. Mi, „hivatásos izgatók“, nem konkurálhatunk az alázatos szentkoronás lakájokkal, akik fogcsikorgatva hirdetik röpiptaikban, rettenetes dült betűkkel, hogy „feleletképpen kaptunk sztrájk törvényt, szigorú rendszabályokat és esketést!“ Ők, akik összes szövetségi működésüket szájművelettel végzik s akik rendithetetlen hazafiságukkal mentik minden cselekvésüket, megtehetik ezt. Mi azonban, akiknek a legtörvényesebb keretben mozgó legkomolyabb munkájával szemben oda-szegeznek az izgatás vádját, most sem tesszünk mást, mint eddig. Fogcsikorgatás helyett a jog alapjára helyezkedünk.

Mi, izgatók, azt mondjuk, hogy kerülhetetlen bajon jajgatni épp oly dőre dolog, mint nevetni azon. Nem jajgatunk és nem nevetünk hát. Csak „izgatunk!“ Nem szentmódra a pragmatika ellen, de magával a pragmatikával. Tehát magával a joggal. Ha az ezzel való izgatás bűn, mi folytatjuk bűnlajstromunkat.

A szolgálati rendtartás jogokat ad a vasutasoknak. Ezt hirdették tekintetese, nagyságosok és méltóságosok, — mi munkások a tisztelet hangján csatlakozunk magas véleményükhöz.

A szolgálati rendtartás súlyos kötelezettségeket ró a vasutasokra, de csak olyanokat, melyeket a szolgálati rendtartás megjelöl és csak oly mértékben és keretben, mint ezt a pragmatikában előírják. Így magyarázták ezt nekünk főmérnökök, igazgatók, miniszterek, — mi egyszerűen elhiszük és hirdetjük.

Mi, akik mindig következetesek voltunk, következetesek maradunk most is magunkhoz, mikor azt mondjuk, hogy a szolgálati rendtartásban körülírt jogokat nemcsak papírra vetni, de megvédeni is kötelessége

azoknak, akik azt megalkották s kötelességünk megvédeni nekünk és minden vasutasnak! Izgatunk és izgatni fogunk amellet, hogy ezektől a jogoktól megfosztani senkit sem lehet, hogy viszont az itt megszabott súlyos kötelezettségeket kiterjeszteni, helytelen alkalmazással még elviselhetetlenebbé tenni, nem szabad.

A sors iróniája, hogy mikor minket akarnak tönkresilányítani a szolgálati rendtartással, mi emeljük fel legelőször szavunkat a szolgálati rendtartás mellett. Ennél törvényesebb keretet csak nem választhatunk az izgatásra?

Követeljük a tekintetéstől nagyméltóságos urakig terjedő hatalmasságoktól, hogy tanulják meg a szolgálati rendtartást tisztességesen és alkalmazzák a gyakorlatban becsületesen! A tisztességes és becsületes alatt csak annyit kívánunk, hogy szó szerint.

Okunk és jogunk van ebben az irányban felszólalni, mert a pragmatika rövid fennállása óta minden ténykedésükkel bizonyították azok, akik a pragmatika őrei és végrehajtói, hogy — nincs pragmatika.

Temesvári munkástársainknak az esku kérdésében való megrendszabályozása, Garay Árminnak „izgatás“ miatt való elbocsajtása az északi főműhelyből, az istvántelki kartársak utnak eresztése gyűlésen való megjelenés miatt, a kolozsvári főmérnök ur személyes szabadságot sértő bölcse körlevele, a verseci lapbetiltások, mind, mind azt bizonyítják, hogy ki kell tanítani bizonyos urakat a szolgálati rendtartásra, szolgálati rendtartás szabta kötelességeikre.

Hát kitanítjuk őket, bár a szolgálati rendtartás 18. §-a szerint az ő kötelességük volna minket a szolgálati rendtartásra megtanítani.

Baj van urak, — Hermann, Podolszky, Varga, Havas stb. nagy urak! Önök nem vasutasok, önök nem tudják, mi a fegyelem; önöknek fogalmuk sincs arról, mi a kötelességük és joguk. Szemükbe mondjuk, hogy önök szándékosan és tudatosan meg akarják bontani a fegyelmet, mert tudatlanságukban és hatalmi örvongásukban felrugják a fegyelemtartásra szánt eszközt: a pragmatikát.

Amivel vádolunk, be is bizonyítjuk. Önök már jó előre megesküdtek, hogy megtartják a szolgálati rendtartást lelkiismeretesen és hűen. Ha önök, öreg esküdtek, ilyen mulat-

ágos komédiát tűznek esküjükkel, mit vártatnak e példaadás után a rekruta felisküldött közhivatalnokoktól? Azt hiszik alán, hogy önökre semmi sem kötelező? Önök, ugy látszik, nagy hivatalos elfoglaltágukban csak a Marx-féle falragaszt olvasák el, egyéb semmit! Figyelmükbe ajánljuk ehát önöknek a szolgálati rendtartás 18. §-át, melyből megtanulhatják a szolgálati endtartás előirta tisztesség fogalmát, mely rimondja, hogy önök főlebbvalók ugyan, le nem basák! Eljárásuk után önökre bőven áférne, hogy munkaadójuk vagy kétezer-zer leirassa becses személyükkel rossz, skolásklapec módjára ezt a részt:

„A főlebbvaló köteles a fegyelmet fentarani és alárendeltjeivel . . . jóakaró és igazságos bándsmódot tanusítani. Az alárendeltek inérzetét sértő bándsmód tilos.“

Álljon fel Hermann ur s mondja el lecéjét. A szolgálati rendtartás 18. §-át. Mit mond? Ön nem tudja? Akkor persze nem esoda, ha ön azokat a munkásokat, akik halasztást kérnek az eskü letételére, kozákmódra, kanesukával kergeti ki a műhely területéről. Ez a jóakaró és igazságos bándsmód? Ez a fegyelemtartás? Ez az a bándsmód, amelyik nem sérti az alárendeltek önérzetét? Hát horda, vagy csizmaongy az ön szemében a munkásság? És ön akar tovább is 500 ember felett műhelyfőnök maradni?

Vagy ön többször kitüntetett nagyságos uram, — műhelyfőnök uram az északi mintának nevezett főműhelyben. Mikor a vádlott védekezni akar, tényállást akar ment. ségére felhozni, ideges lesz s ajtót mutat? Mondja csak meg, melyik szakasz korlátozza az alkalmazottak gyülekezési jogát? Ugy-e, hogy egyik sem? Hát akkor mi alapon merészelte kidobni Suba nevű munkását azért, mert egy meg sem tartott gyűlésen résztvett? Így akarja még mintábbá tenni a főműhelyt?

Az csak természetes, hogy Varga ur sem akar elmaradni. Ön is meg nem tartott gyűléseken való részvétel miatt sujt 15—20 éves munkásokat akkor, amikor a szolgálati rendtartás 38. §-a világosan előírja, „hogy az alkalmazott törvényadta politikai jogait szabadon gyakorolhatja“.

Önöknek pedig, verseci és kolozsvári névtelenségéből így felbukkanni akaró kis pasák, a szolgálati rendtartás 39. § és 45. §-án kívül még a büntetőtörvény szorgos átolvasását is ajánljuk, mielőtt ilyen idétlen módra az egyesülési, gondolkodási és sajtószabadságot lábbal — tapodják!

Van ennek a törvénynek egy pár szép esztendővel spékelt szakasza, amely akkuratossan rápászol az önök becses személyére és eljárására.

Minthogy pedig a kereskedelmi miniszter ur bocsátotta ki a szolgálati rendtartást, kellő tisztelettel bátrak vagyunk őt is figyelmeztetni annak szakaszaira, betűjére, szellemére.

Ő, aki esküjében fogadja, hogy a törvényeket és rendeleteket megtartja és felügyel arra, hogy végrehajtó közegei azokat szintén megtartsák, első sorban köteles tudni a saját maga kibocsátotta rendtartást, nemesak tudni, de felügyelni arra, hogy mások is tudják és szigoruan megtartsák! Semmit nem kívánunk, mint azt, hogy a szolgálati rendtartás szigorú jogi alapjára helyezkedjék és hogy ő, aki a pragmatika legfőbb öre, ver-

senyre kelljen velünk a pragmatika betartásának ellenőrzésében. Nyugalmat, békét, megelégedettséget akart teremteni a szolgálati rendtartással és fegyelmet és ime láthatja: az országban szerte mindennek ellenkezője dühöng a sinek mentén. Ez pedig nem lehet senki intenciója.

Akadályozza meg, hogy a szolgálati rendtartás ama szakaszait, melyek jogot biztosítanak a vasutasságnak, *szerezett jogoktól való megfosztásra eszközül használják fel*; gondoskodják arról, nehogy a szigorú kötelellességek emberhez nem méltó teherre sulyosbitva, rakassanak az alkalmazottak vállára. Ha fegyelmet akar teremteni, akkor első sorban a *felebbvalókat tanítsa fegyelemre* és ami a fegyelem elengedhetetlen kelléke: törvénytiszteletre. Tartsa tiszteletben annyira a biztosított jogokat, hogy jogainak súlyát minden alkalmazott érezze; kezelje a kötelellességeket szigoruan, de úgy, hogy annak terhét ne érezzék. Akkor meg lesz, amit megteremteni akart, különben soha!

Győződjék meg a mai állapotokról s igazat fog adni nekünk. Ne adjon semmit az *egyoldalú jelentésekre*, melyek „legfeljebb néhány sóhajról“ adnak hirt. Ha oly igazak lennének e jelentések, mint amennyire nem igazak, akkor is arra kell gondolnia, hogy ma még csak sóhaj, de ha sóhajok egymást nagyon erősítik — *csatakiáltás* lesz belőlük.

A vasutasok gyülekezési szabadsága.

A hatalmi örület olykor-olykor azt se tudja, hogy mit cselekszik. Így például e hó 16-án megtartandó vasutas gyűlésen résztvenni megtiltották az összes budapesti vasuti munkásoknak. Bárha ez minden jog ellenére történt és minden parancs és tilalom dacára 300 vasutas meg mert jelenni a gyűlés színhelyén mégis elhalasztották a gyűlést e hó 19-ére, amikor is a *magyarországi szociáldemokrata párt hívta egybe a gyűlést*.

A szociáldemokrata párt által kibocsátott gyűlési felhívásból ideiktatjuk azon részletet, amely a pragmatika ismertetésével a vasutasokat felvilágosítja jogaikról.

A 38. § szerint:

Az alkalmazott törvényadta politikai jogait *saját meggyőződése szerint* szabadon gyakorolhatja.

Az alkalmazottat feljebbvalójának vagy más alkalmazottnak nem szabad semminemű módon befolyásolnia oly irányban, hogy valamely politikai párthoz csatlakozzék, annak körébe belépessen, gyűlésein résztvehessen.

Az alkalmazottat azért, mert politikai jogait a törvényes határok között bizonyos irányban gyakorolta, *bármínemű hátránnyal sujtani szigoruan tilos.*

Azonban ugy látszik, hogy mégis csak azoknak az izgatóknak volt igazuk, akik azt hirdették szóval és írásban, hogy a pragmatikának a vasutasok politikai jogait biztosító paragrafusai csak azért készültek, hogy a külföld előtt szemfényvesztő politikájukat üzhessék azzal, hogy látszat szerint liberális rendeletben biztosítják a vasutasokat politikai jogaik szabad gyakorlásában.

Hogy a gyakorlatban mint kezelik a vasutasok jogait, bizonyítják az utóbbi napok eseményei, hogy: a 16-ára hirdetett gyűlésen való megjelenést *elbocsátás* terhe alatt megtiltották a vasutasoknak.

Szinte természetes tehát, hogy ilyen előzmények után az e hó 19-én megtartott gyűlésen a munkásság — látva a pragmatikában biztosított jogainak önkényes felrugását — nem jelent meg oly nagy számban, mint egyéb alkalmakkor.

De természetes az is, hogy ilyen előzmények után, a rendőrség is alaposan preparálva, megfelelő utasítással ellátva jelent meg a gyűlésen.

A gyűlésről — melynek napirendjét „A vasuti munkások gazdasági és politikai helyzete“ képezte — alábbi tudósításunkban számolunk be:

Haáz elvtárs ajánlatára Fürst Dezső elvtársat elnöknek, Dofcsák Antal elvtársat pedig jegyzőnek választották meg.

Az első előadó Schubert elvtárs volt, aki határos beszédében rátért a hirhéd pragmatikára, amelynek születésénél azt mondta a szakállgróf gárdája, hogy szabad lesz a sinek birodalmában a munkásság. És most Kossuth Ferenc megtette azt, hogy kibocsátott egy gyalázatos rendeletet, amely szerint *rögtön elbocsátandó az, aki részt vesz valamely gyűlésen. Ennek alapján az István-telki műhelyből már is elbocsátottak négy 10—15 év óta ott dolgozó munkást*, azért, mert a szerdán meg nem tartott gyűlésen „résztvettek“. Azt mondják ők, hogy a vasut mentén „minden csendes“. Ez ellen tanuskodik az a körülmény is, hogy önök eljöttek ide, meghallgatni minket, „hivatásos izgatókat“.

Ezután kemény bírálatot mond a pragmatika felett s rámutat, hogy milyen ellen-szenvvel fogadták azt az egész országban. Mélyen járó beszédjét folytonos tetszésnyilvánításokkal kísérték a jelenlévők.

Ezután Garbai Sándor elvtárs tartott gyűjtő beszédet. Hosszu ideje figyelem már, — ugymond — hogy mi baja lehet a mai kormányoknak, amely rövid uralkodása alatt is már vagy 500 évvel visszavetette az országot a középkor felé.

A kormány tömérdék szerencsétlen gondolata közül is kiválik az az egy, hogy kizsákmányolt, agyonsanyargatott, elégedetlen munkásokkal akarja a vasuti forgalmat lebonyolítani. Pedig az ilyen munkásoknak keblükben vad gyűlölet él és csak veszélyeztetik a kereskedelem lebonyolítását. *Az ország iparát, kereskedelmét csak nyugodt, elégedett munkásokkal lehet fejleszteni és helyesen lebonyolítani.*

Ezután rátért Garbai elvtárs a kormány egyéb ténykedéseire, az egyéni és gyülekezési szabadság lábbaltiprására. Ez az igazságos bírálat fájt a jelenlévő Szeszler Hugó kerületi kapitánynak és figyelmeztette a szónokot, hogy ne térjen el a napirendtől. Hiába bizonyította, magyarázta Garbai elvtárs, hogy ő igenis a napirendhez tartja magát, a kiküldött kapitány ur *magvontja tőle a szót*. Óriási zaj támadt erre. Az elnök végre is kijelentette, hogy dacára annak, hogy több szónok van még előjegyezve, azonban a szólásszabadságnak ilyen gyalázatos megsértése után nem hajlandó a gyűlést tovább vezetni. Miután még éles szavakkal bírálta a jelenleg uralmon lévő hazug liberálisizmusát, a gyűlést bezárta. Ebben a pillanatban pedig felcsendült a vasutasok ajkán a munkásság forradalmi indulója „Ki harcba száll, hadd vesszen ő, szabad lesz a jövő“.

**Magyar
Vasutas Naptár
1908-ra
már megjelent!**

Felkérjük a csoportok vezetősegeit, tudassák velünk, hogy hány darab naptárt küldjünk részükre.

**A Magyar Vasutas Naptár
kiadóhivatala.**

Felhívás Magyarországi mozdonyfűtőkhöz!

Kartársak! Mi, alulírottak, az 1906. évi július hó 13-án megtartott mozdonyfűtői országos értekezleten a mozdonyfűtők országos szervezetének megalakításával bizattunk meg. Ehez képest mi a szervezet megalakítását külön mozdonyfűtői országos egyesület alakjában kívántuk létesíteni és az erre vonatkozó alapszabályokat az illetékes hatóságokhoz be is nyújtottuk.

Kötelességünknek tartjuk megbízóinkat értesíteni, hogy az alapszabályokat a magy. kir. államvasutak igazgatósága 185.744. sz. határozatában azzal az indoklással utasította el, hogy *alakítandó egyesületünk alapszabályait pártolólá nem véleményezheti*, a magy. kir. kereskedelmi miniszterium pedig 18.304. sz. végzésével alapszabályaink jóváhagyását azzal az indoklással tagadta meg, hogy több szövetséget nem engedélyezhet.

Mint hogy mi alulírottak éppen az országos értekezlet hangulatából következtetve, a magyarországi fűtők megszervezését mindazonáltal feltétlenül szükségesnek tartjuk, a szervezkedés munkáját ezzel befejezettnek nem tarthatjuk és tekintettel arra, hogy a szervezkedésre kaptunk megbízást, megbízatásunkat addig vissza sem adjuk, míg a szervezkedés munkáját be nem fejeztük. Erre szól megbízatásunk és ezt parancsolja erkölcsi kötelességünk is.

A kérdés most már csak az, hogy miként szervezkedjünk?

A kereskedelmi miniszterium elutasító határozata, de meg az új szolgálati rendtartás 39-ik szakasza egyenesen rámutat arra, hogy *valamely fennálló vasutas-szövetséghez kell csatlakoznunk, hogy már meglévő alapszabályok keretén belül intézhessük saját sorsunkat.* A meglévő három szövetség közül, eltekintve attól, hogy a mozdonyvezetők szövetségének alapszabály szerint sem lehetünk tagjai, *mi a vasuti munkások országos szövetségéhez való csatlakozást tartjuk elengedhetetlenül szükségesnek*, mert ennek alapszabályai adják meg leginkább a módot arra, hogy míg egyrészt az összes vasuti munkásokkal együttesen, karöltve dolgozhassunk, addig másrészt *saját ügyeinket saját szakcsoportjaink útján önállóan intézhessük.* De csatlakozunk ehez a szövetséghez azért is, *mert munkásoknak tudjuk és valljuk magunkat és így ott van a mi helyünk.*

A szervezkedés szükségességét feleslegesnek tartjuk ehelyütt fejtegetni. Csak arra akarunk rámutatni, hogy a szervezettség hiányának tudható be az, hogy a most megtartott betegsegélyző-pénztári választásoknál az igazgatóság által kiadott hivatalos listán több ezerre menő fűtő-kartársaink közül *egyetlenegy sem jelöltetett* és hogy a küszöbön álló fegyelmi bírósági választásoknál is alig fog sikerülni kartársainknak helyet juttatni ott, ahol saját sorsunk intézéséről van szó, ámbár köztudomású, hogy a fűtők vannak kitéve a legtöbb fegyelmiútnak.

A szervezkedés mindezen segíteni fog, amit kétségtelenül bizonyít az is, hogy az igazgatóság éppen a vasuti munkások szervezettségére való tekintettel *hat vezető férfit a vasuti munkások országos szövetségének a hivatalos listáján jelölte és valamennyi megválasztott tag közül ezek kapták a legtöbb szavazatot.*

Mindezek megmutatják azt az utat, amelyre lépünk kell, ha érdekeinket komolyan megvédeni akarjuk, *ha magunknak jobb sorsot és könnyebb megélhetést akarunk teremteni.*

De amint nekünk kötelességünk ezt az utat kartársainknak megmutatni, éppen úgy szent kötelessége minden kartársunknak, saját és családja jól felfogott érdekében, *erre az útra térni és a vasuti munkások országos szövetségéhez csatlakozni és oda tagként belépni.*

A vasuti munkások országos szövetségében, mely az általa képviselt összes kate-

góriáknak már eddig is számbavehető eredményeket vívott ki, röviden jelezve, úgy véljük biztosítani saját érdekeinket, hogy számáranyunkhoz képest kartársaink az egész szövetség — úgy központi mint helyi-csoport — vezetésében részt veendének és azonkívül szakcsoportjaink útján *saját magunk intézzük saját ügyeinket*, nem csak csoportonként, hanem a „Magyar Vasutas” útján is. Erre biztosítékot nyújt a vasuti munkások országos szövetségének eddigi szervezete, ahol a vezetésben eddig is minden egyes munkáskategória részt vesz és saját ügyeit saját maga intézi.

Ezért kell tehát csatlakoznunk a vasuti munkások országos szövetségéhez, amely szervezettségének már meglévő erejével *a mi erőnket is emelni fogja*, de amelynek erejét a mi csatlakozásunk fokozni fogja, ami természetszerűen nekünk legfőbb érdekünk.

Még egy kötelesség háramlik reánk: *le számolni arról az összegről, amelyet a kartársak áldozatkészsége a szervezés költségeire hozzánk juttatott.* Ennek a kötelességnek az alább közölt jelentésben meg is felelünk.

Amikor mi köszönetet mondunk az eddigi áldozatkészségért, ugyanakkor kijelentjük, hogy több adakozást el nem fogadunk és felkérjük ama bizalmiférfiakat, akiknél még összegyűjtött pénzüsszegek vannak, adják vissza azokat a lelkes adakozóknak. A szervezés költségeiből fenmaradó összeget a még esetleg felmerülő kiadásokra fogjuk fordítani.

Mozdonyfűtők! Kartársak! Sok-sok, a szájakotól elvont garas árán igyekeztetek a szervezkedés nemes munkáját elősegíteni. A ti nemeslelkűségeitek, áldozatkészségeitek bizonyítja legjobban, hogy ön tudatra ébredtetek. Eddig is lelkesen támogattatok bennünket és ma, midőn egy új korszak, egy szebb jövő hajnala int felénk, csupán arra kérünk benneteket, tartsatok ki velünk tovább is a küzdelemben. Fel, munkára, egyesüljétek! Iratkozzatok tömegesen be a vasuti munkások országos szövetségébe s ha baráti jobbot nyújtunk a dolgozó vasutasoknak, úgy egyesülten hatalom leszünk és igaz ügyünk diadalt arat.

Igaz testvéri szeretettel

a mozdonyfűtők országos egyesületének ideiglenes vezetősége nevében:

Jancsiky István,
ideigl. elnök.

Sziebert József,
ideigl. alelnök.

T. Kovács József,
ideigl. pénztáros.

Samodaj János, Horváth György,
ideiglenes ellenőrök.

Kaszap István, Salamon Gábor, Tóth János,
ideiglenes választmányi tagok.

Pénztári jelentés.

Tisztelt Kartársak!

Az e héten rendelkezésünkre álló hely nem engedi meg a részletes pénztári kimutatás bemutatását, miért is a reánk bízott összegeket csak a végeredményekben tüntethetjük fel.

1906. évi július hó 13-tól kezdve a szervezés céljaira befolyt önkéntes adakozások képezték a „Mozdonyfűtők országos egyesületének” bevételeit. Ez az összeg 1973 kor. 34 fillért tesz ki. Ezzel szemben a szervezés költségei 1382 kor. 10 fillért emésztettek fel, úgy hogy ma még kezeink között 591 kor. 44 fillér készpénz van.

A Mozdonyfűtők országos egyesületének működését felsőbb rendelet folytán be kell szüntetnünk, de azt hisszük, kartársainknak nem lesz kifogásuk az ellen, ha a megmaradt összeget tovább is arra a célra fordítjuk, amire tulajdonképpen szánták: a mozdonyfűtők szervezésére.

A „Magyar Vasutas” hasábjain időről-időre be fogunk számolni úgy ezzel az ösz-

szeggel, valamint az eddigi bevételek és kiadások részletes jelentésével.

Kelt Budapesten, 1907. évi október hó 22-én.

T. Kovács József
pénztáros.

Jancsiky István
elnök.

Horváth György

Samodaj János
ellenőrök.

A Vasuti Munkások Országos Szövetsége a magyarországi mozdonyfűtőkhöz.

Testvérek! Munkások!

Köszöntünk benneteket abból az alkalomból, amidőn szövetségünkbe vetett bizalommal testvéri jobbotokat nyújtjátok felénk.

Igaz szeretettel fogunk veletek kezét, hogy együtt baladva lendithessünk gazdasági helyzetünkön. Jól tudjuk: messze, nagyon messze van még az az idő, amidőn kitartásunk meg fogja teremteni fáradozásaink gyümölcsét, de tudatában vagyunk annak is, hogy lépésről-lépésre nyerünk tért, ha a békés szervezkedés útjain együtt haladhatunk.

És éppen a fűtők kategóriája az, amelynek igen sok olyan sérelme és óhaja van, amelyeket megváltoztatni, teljesíteni a felsőbbség feladatát képezi. Eddig erről szó sem lehetett. Ahol a felsőbbség nem látta az összetartozandóság érzetét, ottan nem is segített.

Hiszen a most lezajlott betegsegélyző-választások igazolják, hogy amíg a szövetség zászlaja alá csoportosult munkások közül hatot is jelölt az igazgatóság, addig a fűtők és a vonatkísérők közül egyetlen egyet sem jelöltek.

Ez a körülmény is élénken bizonyítja, hogy már a pusztta szervezkedés is hatalom.

Maga a felsőbbség is tudatában van ennek és éppen csak a szervezkedésnek köszönhető, ha a dolgozó vasutasok anyagi és erkölcsi helyzetükön javítani tudnak. A számos kedvezményt is, amelyet szövetségünk eddigi fennállása óta a munkásságnak a felsőbbség megadott, szintén csak a békés szervezkedésnek lehet köszönni, és bizony tudjuk, hogy amiként eddig is harcok nélkül lehetett eredményeket felmutatnunk, akként a jövőben is, ha lussan is, de egyesülten még biztosabban fogunk céljaink felé haladni.

A szervezkedés munkáját természetesen közösen kell végeznünk. A központi vezetőség, valamint az egyes csoportok vezetőségének nehéz munkájából a fűtőknek is ki kell venniük a saját részüket. Ha ezt a fűtők tulhosszu munkaideje meg is nehezíti, de bizony tudjuk, hogy visszariadni nem fognak ettől.

Lásson minden egyes fűtő a szervezés nehéz munkájához, bírja rá társait, hogy a szövetségbe lépjen, mert minél erősebbé teszik a taglétszám növelésével a szövetséget magát, annál erősebbé teszik magukat a dolgozó vasutasokat is.

Ezer örömmel üdvözlünk benneteket, kommos arcu bajtársak, sorainkban.

Munkánk nehéz, de megosztva csak könnyebbé tesszük.

Testvéri üdvözléssel

A Vasuti Munkások
Országos Szövetsége
nevében

a központi vezetőség.

SZEMLE.

Két szakáll.

Az egyik lágyan leomló selymes, összbevegyülő. A másik durva, kétfelé vágódó, fehér, sárgába hajló fehér. Ez a két szakáll utálja egymást. Mindkettőnek az ereje és népszerűsége a szakállában van és irigykednek egymásra. Az első, a grófi elnök, igyekszik szakállát úgy hordani, mint a martyr-ös, az első miniszterelnök. A másik, aki maga volt martyr, golyó és akasztófa nélkül, már 40 éves kora óta fehér szakállat hord. Az első igyekszik a fehér részeket eltávolítani, mert a Folies Capriceben lenézik az öreg urakat. A másik éjszakára mészbe rakja a szakállát, mintha árvalányhaj volna, hogy annál fehérebb legyen. Mert az ő egész erőssége ebben a fehér szakállban van.

Az első ravasz, jezsuiták által nevelt katolikus, e mellett mágus, aki csak hidegen jó. A másik németbe ojtott luteránus, aki magyar ösökről regél, de apjának még becsületes német neve vala. A fehér szakállá miatt bölcsnek hiszik, mert a naiv lelkek hisznek az aggastyánbölcsességben és ő mimeli a bölcsességet, bár esze annyi van, mint egy tyuknak, de az édeskés ravaszságban olyan, mint egy — luteránus.

Valami ferdeeszű szentkoronás elnevezte ezt a két szakállnagybirtokost — a vasutasok Mózesének. Hát Mózesek ők mind a ketten, Konkurens Mózesek. Csakhogy Mózes alatt 40 évig bolyongtak a zsidók a pusztában. A vasutasok ugyancsak tanultak a bibliából és mivel előbb akarnak bejutni az ígért földre, tehát pokolba kergetik mind a két nagyszakállt, a szürkét is, meg a fehéret is. Pedig ez az ügy egy ollóval is el volna intézhető. Mert ott, ahol csak a szakállban az erő — ott ennél az erőnél még egy olló is erősebb.

Budai, a „recept“-áruló.

A nyugoti pályaudvar bagolyvárából kirepült a napokban egy fülesbagoly, aki annyira megkergült a napvilágtól, hogy belerepült és beleakadt Sarlay gubancos sörszagu szakállába. Budai ez — a „recept“-áruló. Addig bélyegzett receptszeket napról napra reggeltől estig, míg megkótyagosodott a saját bélyegzőjének a lármájától és elhatározta, hogy megmenti a vasutat. Elszaladt árulkodni elvtársainkra a nyugoti pályaudvaron és hogy higgyenek neki, undok nyálával befecskengette négy tiszteltreméltó kartársunk nevét. Ugy tudjuk, hogy a bélyegző napibérét a nyugoti pályaudvar munkásegyleméről fizetik. Felhívjuk munkástestvéreinket, tiltakozzanak az ellen, hogy az ő arcuk verejtékével keresett pénzen Judásokat tartson el a vasut. Fizesse Sarlay vagy Daróczy ur, tisztességes munkás pedig fordítson hátat az ilyen baglyoknak.

Bojkott a Máv.-nál.

A szervezett munkásság egyik leghatalmasabb fegyverre a bojkott.

Ennek a fegyvernek az éle most az egyszer nem a profitdűltől elvakult tökepenzes ellen, hanem a Máv. ellen irányult.

A múlt héten ugyanis a Népszava a következő sorokat közölte több napon keresztül:

A Budapest-kiskörösi vonalon levő Máv. építkezések kőműves munkások részére zárlat alatt állanak.

Ennek a zárlatnak az előzményei visszanyulnak az október 10-iki általános munkaszünet miatti rendszabályozáshoz.

Többek között ugyanis a Máv. terézvárosi osztálymérnöksége a nyugati pályafentartási munkálatokon dolgozó 40 kőművesmunkás elbocsátotta, mert résztvettek az október tizediki hatalmas tüntetésen. A munkások ezt a dolgot nem hagyták annyiban, hanem kimondták a Máv. pályafen-

tartási munkálatokra a zárlatot. A munkások kitűnő összetartása meghozta a kívánt eredményt. Hiábavaló volt az osztálymérnökségnek mindazon fáradsága, amelyet sztrájkötörök toborzására kifejtett, nem kaptak sztrájkötöröket. Minthogy azonban a munka elvégzésre vártak, az osztálymérnökségnek engedni kellett kéréseiket az álláspontjából.

Visszahívták tehát az elbocsátott 40 kőművesmunkást, akik Nagymarosról valók voltak.

Ezzel szemben a „Független Magyarország“ állítólag a Máv. igazgatóság hivatalos cáfolatát közli, hogy az illetők nem vettek részt az október 10-iki felvonuláson, hanem a fenyegetésektől visszariadva, maradtak ki a munkából, ami a „vizsgalat“ során beigazolást nyert és ezért vették vissza a 40 kőművest.

Mi a magunk részéről szívesen elhinnők ezt, azonban ha következetes akar lenni az igazgatóság, akkor haladéktalanul állítsa munkába a temesvári 14 elbocsátott munkást, mert kétségtelenül bebizonyult, hogy a pragmatikát nem is ismertették velük és mégis kényszeríteni akarták őket azonnali eskületezésre.

De vissza kell venni akkor az istvántelki négy munkást is, valamint hatályon kívül helyezni Tóth rákosrendezői raktármunkás felfüggesztését is, mert bebizonyult, hogy nem lett kihirdetve előttük, illetve senki előtt sem, hogy az október 16-ára hirdetett, de meg nem tartott gyűlésen igazgatósági rendelet szerint tilos a megjelenés.

Ha az igazgatóság igazságos és következetes akar lenni és tényleg érvényt akar szerezni annak a parlamentben elhangzott kijelentésnek, hogy a pragmatika csak a rossz vasutasnak lesz szigorú, akkor ezeket az ártatlan munkásokat helyezze vissza régi jogaikba és helyettük a visszaélést elkövető szolgálati főnököket büntesse a pragmatika teljes szigorával.

Negyedévi levonás.

A szentkoronások ügyefogyott ügyvezetője azon siránkozott mindig, hogy a 8 korona tagsági díj sok a szegény szentkoronásoknak. Felelőtlen állásból zokogta, mint a zágrábi kerület elnöke. Sajnálta a szegény öröket és szolgálkat, akiktől havonta 80 fillért lehuznak tagsági díjra. De fordult a világ. A kiérdemesült huszárstrázsamester ügyvezető lett. Azóta adminisztrál és fabrikálja a számokat. Rájött most, hogy a havi tagdíjlevonás sok munka. És azt ajánlotta, hogy évente négyszer huzzák le a tagdíjakat 2 koronás részletekben.

Hát mit szólnak most azok a szegény szolgálk és örök, kiknek 80 filléres levonása felett is oly siralmasan zokogott Seidl ügyvezető ur? Hát mit szólnak? Nem szólnak semmit, hanem megírják a bejelentésüket és ott hagyják Seidl urat, meg a szentkoronás szövetséget.

Hitványi & Compagnie.

A 16-ikára tervezett gyűlést nem tartották meg az egybehívók, nehogy bántódás érjen valakit a gyűlésen való részvétel miatt.

A gyűlés színhelye csakugy hemzsegett a spicliktől. Egy-kettőt nyakon is csíptek. Így például *Litványi János* északi főmühelyi munkást nyomban galléron fogták és betuszkolták a gyűlésen megjelentek közé. Volt itt aztán mit hallgatnia. Reszketett, mint a nyárfalevél és tudni szeretnők, miként számolt be kiküldetéséről azoknak, akik őt spionirozni kiküldték? Az északi főmühely munkásságától azóta nincs is nyugta *Hitványi János*nak. Amerre csak megy, mindenfelől zudul feléje, hogy „Judás, Judás!“

Az istvántelki műhelyfőnökség *Modl József* „művezetőt“ és *müspiclit* küldötte ki a gyűlésre. Modl ur futva menekült, pedig csak egy ember üldözte. Modl szerencséjére, hogy az, aki megszalasztotta őt, tagja az állat-

védő egyesületnek és osupán eme körülménynek köszönhetette, hogy ép bőrrel menekülhetett egy villamoskocsin.

Most ugyan a főnökségek körömszakadtig tagadni fogják, hogy ők adtak volna a két jeles firmának megbízatást a spicliksedésre, de hát a tagadás hiába való. Mert, ha másokat a gyűlés színhelyén való megjelenés miatt ellehetett bocsátani a szolgálatból, akkor ez a sors kellett volna, hogy érje *Hitványit* is meg *Modl* müspiclit.

És éppen ama körülmény, hogy ezeket nem bocsátották el, bizonyítja legjobban, hogy a két gyászalak Podolszky és Varga urak szolgálatában állanak. A vasuti munkások jól teszik, ha ezt egyhamar nem felejtik.

Inkább Amerika, mint — rab-szolgaság.

A debreceni vasuti munkások folyó hó 12-én impozáns módon fejezték ki a zsarnoki uralom iránti elkeseredésüket. Két kiváló társuk, Barna és Pap, Csomor Gyula volt egyleti elnökkel együtt odadobta az egyéni szabadságot lábbal tapodó vasuti vezetőségnek a munkát, hogy a szabad Amerika földjén keressék boldogulásukat. Az ő tiszteletükre tartottak a vasutasok búcsúünnepélyt a Dréher-vendéglőben, melynek összes termeit zsufolásig megtöltötte a 800-on felül beözönlő vasuti munkásság. Néma csendben foglalták el helyeiket, de az egész hangulaton megérezett a szívekben tomboló vihar. Egyszerre aztán felharsant a zene és a sinek rabszolgaínak arca ki-gyulladt, szemeik szikráztak: a termekben végigharsant a — Marseillaise. Először csak a cigány huzta, de aztán vele zugta a tömeg tüzesen, elkeseredetten és önérzetesen: „Szabad lesz a jövő!“

Az izzó hangulatban megeredtek a felköszöntők. A vasutasok egész sora sirva és felháborodva búcsuzott társaiktól. Az összmunkásság nevében Faber Oszkár párttitkár elvtárs búcsuzott el a távozóktól, de egyuttal biztosította őket, hogy az összmunkásság sohasem fogja elhagyni vasutas testvéreit, akik csak a legutóbbi napokban is áldozatkészségük kétségtelen jeleit adták. Csomor elvtárs az ünneplést megköszönve, gyújtó szavakkal buzdítja kitartásra az ünneplőket és tapsok közt ígéri meg, ha szükség lesz rá is, visszajön és velük küzd a zsarnokság és az osztályuralom megbuktatásáért. Barna elvtárs is hasonló értelem-ben szolt. A búcsulakoma reggeli két óráig tartott s az egészen végighuzódó forradalmi lelkesedés biztos záloga annak, hogy a debreceni vasuti munkásság a politikai üldözések elől tud menekülést találni az összetartásban és ha ez is kevés volna — hát Amerikában.

A fegyelmi bíróságok választásához.

Az igazgatóság a következő rendeletet bocsájtotta ki:

232756/907. A.

Az elsőfoku és külön fegyelmi bíróságok tagjai felerészének megválasztása tárgyában.

(Az összes állandó alkalmazottakhoz.)

A szolgálati és illetményszabályzat 53. §-a alapján felhívjuk a magyar királyi államvasutak összes állandó alkalmazottait, hogy a reájuk nézve illetékes elsőfoku, illetőleg külön fegyelmi bíróságok tagjainak felerészét az erre jogosult felsőbbsegeik által megállapítandó határnapokon válaszsák meg, mert ellenkező esetben a fegyelmi bíróságoknak e miatt hiányzó tagjai is hivatalból fognak kineveztetni.

Budapest, 1907. évi október hó 21-én.

Ludvig,
elnök.

Pusztító tűz.

Piski-i munkástársaink szomorú hírt közölnek velünk. Aminap Arany községben

tűz ütött ki. A tüzhöz a dévai és a piski-telepi tűzoltóság is kivonult, de nem tudta útját állni a terjedésnek. A százhusz házból álló község egészen elpusztult. Elégett a betakarított termés is, meg nagyon sok istállóba zárt állat. A kár hozzávetőleges becslés szerint három-négyszázezer korona.

A legszomorubb a dologban, hogy sok piski-i műhelymunkásnak egész vagyona a lángok martaléka lett s ezek most mindenként megfosztva küzdelmes életnek tekintenek elé. A szövetség országos gyűjtés érdekében beadványban fordult az igazgatósághoz.

KÜLFÖLD.

Általános sztrájk Olaszországban. A rendőrök és csendőrök gyalázatos viselkedése a végsőig felingerelték az olasz népet. A mult napokban azután Milanóban kitört az általános sztrájk. Több város munkássága csatlakozott a milánói munkások sztrájkjához és különösen a nagyobb városok vasutas munkássága szüntette be szimpátiája és szolidaritása kifejezésül a munkát 24 órára vagy esetleg napokra is. Rómából jelentik most, hogy a hatalom a sztrájkok megszűnése után bosszúra gondolt és megtorlásra készül.

Az olasz államvasutak igazgatósága bírósággá alakult át, hogy a sztrájkban résztvevő vasutasokra büntetéseket rójjon ki. Az olasz polgári újságok még egyre uszítják az államvasutak igazgatóságát és egyre hajtogatják a sztrájkokban résztvevő vasutasok megbüntetésének a szükségességét. Nem lehetetlen, hogy a mindenáron büntetni akarásból újabb, hatalmasabb sztrájk keletkezik. A hatalom támad, a hatalom bánja!

Vasutassztrájk Angliában. A vasuti alkalmazottak Paddingtonban gyűlést tartottak, amelyen Bell képviselő elvtárs is szónokolt. Határozati javaslatot fogadtak, amely szerint az egyetlen, a vasutasok számára még nyitva álló út: a sztrájk.

Ausztria. Az osztrák vasutasok passzív rezisztenciája lassanként megtermi gyümölcsét. A társaságok kénytelenek beadni derekukat és alkalmazottaik jogos kívánságát teljesíteni.

A legnagyobb sikert a déli vasuti alkalmazottak tudják felmutatni. Az államvasuti társaság és az észak-nyugati vasut alkalmazottai is meglepő eredményeket értek el, míg a cseh északi vasut, az aussig-teplitzi vasut, a buschtiradi és aspangi vasutaknál a helyzet még tisztázatlan. Legközelebb külön-külön foglalkozni fogunk az egyes társaságok által nyújtott kedvezményekkel.

Románia. Eddig azt hittük, hogy csak nálunk nyomják agyon a vasutasok mozgalmát. Azonban Romániából egyenesen vérlázító hírek érkeznek. A reakció valóságos orgiákat ül, a munkásmozgalmakat a legbrutálisabb eszközökkel igyekszik a román kormány elfojtani. A legtöbbet a vasutasok szenvednek. Bukarestben a román vasutasszervezet 110 tagját kaszányába huroolták, ahol 10 napig fogva tartották őket, bárha nagyrészüik sohasem volt katona és aki közülök katona volt is, az már rég leszolgált a fegyvergyakorlatokat. Ilyen törvénytelen eszközökkel vélték elejét vehetni egy készülő vasutassztrájkknak.

Óriási izgalmat okozott Pascani-ban a 12 tagu vasutas-bizottság elfogatása. Hármuk ezek közül a rendőrök, román és magyar szokás szerint, véresre vertek. És az eredmény az, hogy a vasutasok tovább szervezkednek.

Hajsz a vasutasok ellen.

Rémlátomásai vannak a hatalomnak s ennek folytán elnyomni akar minden törekvést, még ha törvényes keretekben mozog is.

A minden szabad polgárt megillető jogoktól, az egyéni szabadságtól is meg akarják fosztani a vasutast, elfelejtik, hogy ez törvény- és pragmatikaellenes.

Mintha nem is Magyarországon, a külföld előtt kulturállamnak hirdetett országban, hanem Kanicsatka vagy a Himalája környékén élnénk. Rövid két hét alatt a skalposzás, a golyó és akasztófa kivételével minden torturán keresztülhajtoltak, csak-hogy ne bírjuk polgári jogainkat, szabad akaratomkat érvényesíteni.

Megtiltották, hogy október 10-én az ünneplésben részt vegyünk, ugyancsak megtiltották, hogy f. hó 16-ára hirdetett gyűlésen megjelenjünk. Spicikkel, fizetett kémekkel és detektívekkel vették körül agilisabb tagjainkat, megrendszabályozták és elbocsátották kartársaink bátor előharcosait — mert így vélnek a vasutnál rendet teremthetni.

Sajnos, akadnak a dupla aranygallérra vágyó, zseberdeküket védő, a pénz ördöge után rohanó készsleges lakajok és gaz denunciansok, akik sötét vakságukban keresztülgázolnak emberi jogainkon is. Ezek nem tanultak történelmet s ökörként fekszenek a haladás elé. Pedig jelvényünk: a szárnyaskerek is a haladás jelképe.

És amíg a fekete denuncians-sereg tovább is a felsőbbbség uszályhordozója lesz, addig mi tovább haladunk a magunk célja felé. Ezer veszélylyel szemben, ezer akadályon keresztül gázolva, de mégis meg fogjuk teremteni egyesült erővel a szabad vasutast.

E helyütt megkisértjük mindama gazságokat eszetelni, amelyeket egy-két semmirekellő szolgálati főnök ama hiszemben, hogy most a felsőbbbség kegyesen mosolygó arca felé is fog fordulni, elkövetni merészelt.

A temesváriak ügye.

Kelemen Kohn Dávid besugására egy esomó embert megfosztott a temesvári főnökség kenyerétől. Van a pragmatikának egy szakasza, amely szerint büntetett előéletű ember nem lehet a Máv. alkalmazottja. Kelemen Kohn Dávidnak is vaj van a fején. Legközelebb le is közöljük előéletét ama bizonyítékokkal együtt, amelyekkel igazolni fogjuk, hogy miért volt Kelemen Kohn Dávid bírói ítélet alapján elzárva? A temesvári elbocsátott munkások ügyében a Vasuti Munkások Országos Szövetsége beadványt intézett a kereskedelemügyi miniszter urhoz. Ezt a beadványt az elnökség személyesen vitte el a Máv. igazgatóságához és egyben benyújtotta a Vasut- és hajózási főfelügyelőségnek is.

Megelégedéssel konstatáljuk, hogy a temesváriak ügye vizsgálat tárgyát fogja képezni és akkor a jogtalanul elbocsátott vasutasok visszakapják kenyerüket.

A zordon Havas.

Kolozsvárról a héten 27 kilépési nyilatkozatot küldtek be a Vasuti Munkások Országos Szövetségébe. A dolog gyanus volt és egy kis nyomozás után kiderült, hogy a munkásokat itt is félrevezették, a kilépésre erőszakolták, mire mind a huszonheten kijelentették, hogy tovább is tagjai maradnak a szövetségnek és a rájuk erőszakolt kilépési nyilatkozatokat visszavonták.

Sokkal érdekesebb a kolozsvári osztálymérnökség következő levele, amelyet valamennyi pályamunkásnak kézbesítettek. Ez a levél a helyesírási hibákkal egyetemben így hangzik:

2828/907.

N. N. pályamunkásnak

Kolozsvár.

A törvényerővel bíró új szolgálati rendtartás 29. §-sa szerint az alkalmazottaknak valamint fogadalmat tett vasuti munkásoknak tiltva van oly szövetségek vagy egyesületekbe lépni melyeknek törekvése a vasut érdekeivel ellenkezik.

Ilyen szövetséget a vasuti munkások országos szövetsége, mely a magyar vasutas című lapot adja ki.

Mondott szövetségetnek ugyan is a többi között nem titkolt célja a vasuti munkásokat és alkalmazottakat sztrájkra izgatni. Minthogy azonban a sztrájkba való részvét vagy az erre vonatkozó összebeszélés a szolgálati rendtartás 33. pontja értelmében elbocsátással járó fegyelmi vétséget képez, saját és Családja jól felfogott érdekében felhívom, hogy jelen rendelet vételétől számított 8 nap alatt a fenti szövetségből annyival inkább kilépjen és kilépését ide jelentse, mivel ellenkező

esetben minden további megkérdezés nélkül a létszámból töröltetni fog.

Kolozsvár 1907 Október 12 én

Kolozsvári osztálymérnökség.

Havas.

Igazán kíváncsiak vagyunk most arra miként fog ebben az ügyben az igazgató ság dönteni. Mi elengedhetetlennek tartjuk, hogy Havas főmérnök ur ellen a szolgálati rendtartás 33. §-ának 6-ik pontja alapján fegyelmet indítsanak.

Kolozsvárott volt még egy harmadik eset is. Október 2-án a vasutasok gyűlést jelentettek be. Az egyik bejelentő Bogdy András raktári munkás volt, akit emiatt a szolgálatból elbocsátottak.

Október hó 6-án tették közzé azt a rendeletet, amelylyel megtiltották, hogy a vasutas a szabad szervezet tagja lehessen és mert október 2-án, tehát 4 nappal a rendelet megjelenése előtt Bogdy gyűlést mert egybehívni, hát kidobták a vasutól.

A lehető legnyomatékosabban követeljük az igazság és a szolgálati rendtartás értelmében: Bogdy Andrást vegyék vissza a munkába.

Az istvántelki basák.

Istvántelken e hó 6-án nem tették közzé azt a rendeletet, amely szerint nem szabad vasutasnak az e hó 16-án tervezett gyűlésen megjelenni. A gyűlést nem is tartották meg, mégis négy munkástársunkat bocsátottak el azért, mert állítólag a meg nem tartott gyűlésen résztvettek.

Az apró sinbetyárok.

Ezek névsorának se vége, se hossza nincsen. Mindenfelől kapjuk az értesítést, hogy a főnökségek visszaélnék hivatalos hatalmukkal.

A ceglédi pályafelügyelő arra kényszerítette a munkásokat, hogy a szövetségből kilépjenek. Racsk Lajos és Varga András a szövetségből nem akartak kilépni, amiért a munkából elbocsátották őket. Rajzik ur, aki a ceglédi szentkoronás kerület ftkára, a szentkoronás kilépéseket csak november elsején hajlandó elfogadni, amikor már, mint ismeretes, kilépni nem lehet.

Ennek az urnak mesterkedése volt a két munkás jogtalan elbocsátása.

Versecen a kis sinbasák már annyira vannak, hogy vakmerőségük határt sem ismer. A munkásokra ráparancsoltak, hogy sem a „Magyar Vasutast“, sem a „Népszavát“ ne merjék olvasni. Természetesen a munkások a parancsot kinevették és annál is inkább kitartanak lapjaik mellett.

János denúciált.

A Máv. mindenféle formában igyekszik ráfeküdni a vasuti munkások mozgalmára. Gyűléseinket rendőrökkel rakja meg, a pragmatika bilincseit minden pillanatban megcsörrenti a rendőrség kiküldött tisztviselője, a gyűlésektől eltiltja a szolgálati pragmatika felrugásával elvtársainkat és végül — ami a legundorítóbb — szabad kezet ad a denunciansoknak és megindult a statárium a sinek birodalmában.

Munkástestvérek, ismeritek-e Sarlay Jánost? Valamint Batthyány Tivadar gróf szakállá belőlög az újabb magyar történelembe, ugy a János sárgásfehér szakállá is belőlög a vasutasmozgalmakba.

Ez az ember, akit a kinevezettek az 1904. évben vállukra vettek, aki rövid és dicstelen szerepléséért maga-magának „mártir“ jelzöt adományozott, ez az ember ma a legrutabb, férfiak előtt a legundokabb szerepre vállalkozott — denúciált.

Van a nyugati pályaudvaron két züllött alak, akik hogy pár garas borra valóhoz jussanak, azt a mesét gondolták ki, hogy Molnár Kálmán ellenőr, Havas Vilmos, Fodor Vilmos raktárnokok, Nemes Gyula állomási előljáró kartársak a raktári munkásokat állandóan izgatják. Budai és Kardos-Kohn ennek a két fráternek a neve. Kihez fordultak volna előbb, mint Sarlay János álszakálltulajdonoshoz, aki sietett a vele rokonérzésű kebleket Steyskál főfelügyelő elé vezetni.

Az üzletvezetőség azonnal jegyzőkönyvezéshez fogott. A jegyzőkönyv mindjárt rosszul indult. Havas, Fodor, Nemes kimutatták ártatlanságukat

és Molnár Kálmánt már jegyzőkönyv elé sem állították.

De ez utóbbi szembe akart nézni a rágalmaknak és az üzletvezetőséghez intézett beadványában kéri jegyzőkönyv elé való állítását, hogy szembenézhesen a nagyszakállu derunciánsal.

Ime ezek a szentkoronás erkölcsök.

Az egyik, a szakállgróf kinyilatkoztatta, hogy a szocialistákat bízzák csak rá, majd elbánni ő velük. A másik, a fehérszakáll, pedig abban az örjöngésében, hogy a tagok eziről hagyják a faképnél őt és kerületét, melynek az elnöke, ime besugásra vállalkozik.

Ideje már ez egyszer, hogy Sarlay Jánossal alaposan leszámoljunk.

Kezdhetjük az 1904. évi mozgalommal, akkor volt ő elemében. És tudjátok mi az eleme? Az eleme a Sturm-pince. Ott tartott ő előadásokat a vasutasok jogairól és mindegyik jogot egy korsó sörrel nyomatott le. Senki annyit a vasutasok komoly mozgalmának nem értett, mint Sarlay János, aki februártól április 19-ig állandó deliriumban járt-kelt és a becsületes, bár nekünk félszeg, de jóhiszemű, kenyérmozgalmat a leggyalázatosabban kompromitálta, úgy hogy a komoly vasutasok már akkor megcsömöröltek a János bácsi delirium demagógiájától és hátat fordítottak a mozgalomnak. Az igazgatóság azonban szörnyen komolyan vette a Jánost és felfüggesztette.

Nyilván azt akarták vele elérni, hogy egyszer már ne mozgalmazzon, hanem *aludja ki magát*. Hisz nem is lett volna más következménye ennek a mártírológiának, ha Turesányit is nem függesztik fel mellette.

Turesányi felfüggesztése azonban előidézte a rákosi veszedelmet és vele a nagy sztrájkot.

Mintán azonban már meg volt a sztrájk, János vezér lett, persze korecsnavezér. Tizenhármass társai rábízták a sztrájkantán a sörös hordókat. E bizalomnak emberül megfelelt. Vigyázott mások józanágára — inkább maga ivott. Egy szép napon azután elfogták a Jánost. Királysértésért fogták el. A rossz nyelvek azt beszélik, hogy ő maga fogatta el magát, belügyminiszteriumi sógora útján, mert látta, hogy a tizenhármassok nem békülnek és tudta, hogy az ő elfogatása demoralizálólag fog hatni a nagyszakállban hívő tömegre.

Denikre János mártir lett. Az igaz, hogy a sztrájk óta még az újját sem mozdította meg a vasutasokért, nyilván a főispáni rokonság ráparancsolt, hogy most már kuss, de a János azóta is szerepel. Turesányiék jóvoltából megtették a szentkoronás északi kerület elnökének, melynek gyűléseire a jóízű vasutasok — akik a János spirituszos előadásait megunták — soha el nem mennek, de a János azért nem mond le, hiába nógtyák, a Krisztusnak sem mond le, még ha maga marad a kerületben, akkor is fog elnökölni. A szentkoronás központi vezetőség ülésén csendes rémület támad, ha a János szónokolni kezd és egyszerre két nagy szakáll simitódik lázasan, a grófi elnök idegességéből, a Jánosé azonban boldog meglepedésből.

Most térjünk át a mostani esetre.

A minisztérium kiadta, hogy a raktári hivatalos órák télen-nyáron délután 6 óráig tartanak. Október 1-én jelent meg ez a rendelet, mely nagy könnyebbséget okozott a budapesti pályaudvarok sanyargatott raktári személyzetének.

A személyzet úgy értelmezte, és minden józan ember úgy értelmezi, hogy este 6 órakor megszűnik a munka. De nem úgy értelmezik a nyugati és dunaparti teherpályaudvarok főnökei, akik kiadták a rendeletet, hogy mindazon küldemény, amely 6 óráig a pályaudvar kapujáig ér, felvételük.

A fővárosi szállítók tehát teljes erővel gyűjtik az árut és este fél 6 és 6 óra között bejön a pályaudvarra 50—60 rakott és pedig darabárnyal rakott szekér, melynek felvétele eltart este 8—9 óráig. Ez ellen szálltak sikra a pályaudvarok raktárnokai nevében Molnár Kálmán, Fodor, Havas és Nemes. Az üzletvezetőség nem akart segíteni rajta, elmentek az elnök-igazgatóhoz és kérték, hogy engedje meg, hogy a miniszternél panaszt emeljenek az ellen, hogy rendeletét nem tartják be. És az elnök-igazgató igazat adott nekik.

A főnökök azonban görcsösen ragaszkodnak ahhoz, hogy mindaz, ami 6 óráig beérkezik, azonnal és folytatódóan felvételük. És itt a harc már a sztrájkot meg. Mert ha a szállítók nem rakodhatnak időn túl, hol marad akkor a nyugtolt szocietás után

várható anyagi elismerés? És ime így lett a főnöki zsebek veszedelme a szentkoronás ügynek veszedelme. János bátyánk már régóta fojtott keservvel látja, hogy a tagok kilépnek az ő szakállának árnyéka alól és vége lesz a hivatalból türt naplopásnak. Mert mostanáig János bátyánk csak úgy megy hivatalba, ahogy neki tetszik, mert ki van adva a felsőbbstől a rendelet, — amit az igazgatóság szíves figyelmébe ajánlunk —, hogy János szövetségi ügyekben bejelentés nélkül is elmehet akkor, amikor akar. És János annyira elmege, hogy néha hetekig nem megy be a hivatalba, vagy krumplit kapál Vácon, vagy a Sturmnál regéli — ha pénze van — az ő hősi hadjáratait.

És most, hogy ez az eldorádó veszélyben van, Jánost hamar magukhoz kérték a nyugati pályaudvari hatalmak. És elmondták neki, hogy azok a gaz szocialisták miben nem törik a fejüket. Veszélyben a zsebek!

— Csak küldjétek a két embert hozzám! Én, mint elnök rendet fogok csinálni!

És János rendet csinált. Felcsapott denuncianak.

A puská azonban visszafelé sült el.

Hiába, ezzel a Jánossal nem lehet semmit sem csinálni!

Arra vagyunk azonban kíváncsiak, mit szól a szentkoronások északi kerülete az ő nemes elnökhöz?

Hol van az a bizonyos Deutsch, aki ebből az ügyből is tudna percceteket kivágni?

Ha tényleg — nekik jó! Mi elmondtuk a Jánosról a véleményünket — ha nem hisznek nekünk —, akkor az ő gusztyusukkal nem érdemes disputálni.

Mindezekből az következik, hogy a szervezett vasutasok az ilyen hatalmi tulkapásoknak fel ne üljenek. *Tartsanak ki bátran a szövetség zászlaja alatt, amelynek minden vasutas tagja lehet.*

Ne feledjék, hogy az egész fenyegetés jogtalan és csak Batthyányék eszelték ki, hogy sorainkat gyengítsék. Verrék vissza a támadásokat és minden üynemű fenyegetést hozzanak a felsőbbség tudtára, akikről viszont elvárjuk, hogy a szolgálati rendtartásnak ezen a téren is tudnak érvényt és tiszteletet szerezni.

SZÖVETSÉGI ÜGYEK.

A Vasuti Munkások Országos Szövetségének hivatalos közleményei.

Központi iroda: VII., Garay-utca 16. I. em. 6. ajtó.

A szövetség központjának telefonszáma 76-01.

A helyicsoportok közleményei.

A verseci helyicsoport október hó 27-én taggyűlést tart, amelyen a központi vezetőség is képviselve lesz.

A zombori helyicsoport november 3-án taggyűlést tart, amelyen a központi vezetőség is képviselve lesz.

A győri helyicsoport minden csütörtökön este, Póder György vendéglőjében (Árpád-ut), taggyűlést tart.

A szegedi helyicsoport minden hó első szombatján, este 8 órakor, tartja taggyűléseit. A könyvtári órák vasárnap délután 9—11-ig tartatnak.

Az aradi helyicsoport vezetőse kéri a tagdíjhátralékban levő tagokat tartozásaik mielőbbi kiegyenlítésére.

A zólyomi helyicsoport e hó 26-án, este 6 órakor, taggyűlést tart a Waldmann-féle vendéglőben, amelyen a központ is képviselve lesz. Erkölcsi kötelessége minden tagnak, hogy a gyűlésen megjelenjen. A tagkönyvecskéket kérjük a bizalmiférjak útján hozzánk juttatni.

A vezetőség.

A bruck-királyhidai helyicsoport folyó hó 27-én, este 6 órakor, taggyűlést tart, amelyen a központi vezetőség is képviselve lesz.

A debreceni helyicsoport november 3-án, d. e. 9 órakor, rendkívüli köz-

gyűlést tart, amelyen a központi vezetőség is képviselve lesz.

Az orosházai helyicsoport folyó hó 27-én, délután 3 órakor, a november hó 3-án tartandó táncmulatság ügyében fontos megbeszélést és ezután felolvasást tart, amelyre a tagok okvetlen megjelenését kéri a vezetőség.

A rákoskereszturi helyicsoport f. hó 27-én, délután 3 órakor, taggyűlést tart, amelyet felolvasás követ. Minden tagtárs ott legyen és egyuttal tagsági könyvét hozza magával.

A ceglédi helyicsoport november 5-én, kedden, este 7 órakor, saját helyiségében taggyűlést tart.

A petrozsényi helyicsoport e hó 28-án, este, fontos ügyben taggyűlést tart. November 11-én vezetőségi ülés lesz. A tagjávalékkal hátralékban lévők a tagok sorából töröltetni fognak, ha tartozásaikat nem rendezik.

A déli vasutasok fizetésrendezése.

Amit a déli vasut igazgatósága az 1907. évi április hó 5-én a munkásokkal kötött kollektív szerződésben megígért, az október hó 19-én valóra is vált; a déli vasut kinevezett alkalmazottainak fizetését rendezték.

Messzemenő volna már mostan egy lap-számban behatóan foglalkozni a fizetésrendezéssel. Az új fizetésrendezés visszamenőleg október 1-én lép életbe.

Az 1908. év folyamán, amennyiben az erre vonatkozólag megejtendő vizsgálatok ezt indokoltnak mutatnak, egyes állomásoknak a lakáspénzesoportba való beosztásának megváltoztatása iránt intézkedés fog történni.

A szabadságoknak, napidíjaknak, átköltözködési átalányoknak és élelmezési pénzeknek új szabályozása az 1908. év folyamán fog megtörténni.

Az előléptetésre csupán a közvetlen előző fizetési fokban töltött várakozási idő fog beszámíttatni. Ennél figyelembe vétetnek még esetleges külön cimen engedélyezett várakozási idő-megrovíditések is. De ily beszámítás által a várakozási idő egy fizetési fokozatban semmi esetre sem csökkenhet egy év alá.

Az e szerint még ki nem használt várakozási idők a legközelebb következő előléptetéseknél beszámítandók.

A társaság nyugdíjasainak (mindkétnemű volt alkalmazottaknak) jövőre évenként a társasági vonalakon saját személyükre nézve 3 szabadmenetjegy, a bécsi helyi vonalra nézve azonban a fennálló korlátozásokkal, biztosítottak.

E szabad-menetjegyekből kettő a legközelebbi családtagok (feleség és még nem keresetképes gyermekek) részére is felhasználható és pedig oly módon is, hogy a jegyek mindegyike együttutazó több családtag részére állíttatik ki. A nyugdíj élvezetében álló özvegyeknek a maguk és a még nem keresetképes gyermekeik részére évenként két szabad-menetjegy biztosítottak.

Az évenként biztosított, de valamely esztendőben esetleg fel nem használt szabad-menetjegyeknek a rákövetkező esztendőben való felszámítása nem engedélyezhető.

A szabad-menetjegyeket csak tényleges szükség esetén, nem pedig esetleges készletre szabad kérelmezni.

A halálozási negyedek kifizetése a tényleges, de nőtlen hivatalnokok, valamint a hivatalnoknók után el fog rendeltetni és közzététetni.

Az igazgatás kezdeményezésére a hivatalnokok nyugdíjalapjának igazgató-választmánya foglalkozik halálozási negyedeknek a nyugdíjasok hátramaradottjai részére való kifizetésének kérdésével.

Mindeme határozatok azt igazolják, hogy sok kérdés csak a jövő év folyamán kerül megoldásra.

Igen helyesnek tartjuk, hogy a menetfordulók csak az érdekelt személyzet meghallgatása után fognak megállapíttatni.

A számos rendelkezés közül kiemelendőnek tartjuk még a következőket:

Az oly kalauzoknak, akik annak idején 600 K. vagy 660 K. fizetéssel alkalmaztattak és ezen címen kártalanítást eddig még nem nyertek, a várakozási időnek 1 évvel való rövidítése engedélyeztetik.

Oly váltókezelők, pálya-, blokk- és vonat-jelentő-örök részére, akik 1907. évi október hó 1-én legalább 20 év óta voltak okmány-szerűen alkalmazva, vagy akik annak idején évi 252 forint fizetéssel kinevezettek, a várakozási idő két fizetési fokozatban egy-egy évvel rövidített.

Amennyiben már eddig meg nem történt volna, a pályáörök szolgálati beosztása a pihenő-idők tekintetében szabályoztatni fog.

Az őrsszonyok sorompó-pótléka forgalmasabb utátjáróknál, megfelelően emeltetni fog.

A munkásokat bizonyára érdekelni fogja, hogy **fegyvergyakorlat esetén, ha legalább 1 éviig szakadatlanul szolgálnak, ha nők és saját háztartásuk van, a fegyvergyakorlat tartamára a fél napszám ki fog fizettetni.**

Végül felemlítendőnek tartjuk, hogy az igazgatóság legkésőbb 1910. évi január hó 1-én a munkások által teljesítendő megfelelő járulékok ellenében társulati nyugbér-intézet fog létesíteni.

Ezen nyugbérintézetnek életbeléptetéséig az 1908. évi július hó 1-je után elhalálozó munkások özvegyei és árvái, egyelőre kegyadományképpen társulati pénzekből, olyan társulati ellátásokban fognak részesített, mely a társasági nyugdíjalapszabályok analógiájára a férj, illetve az atya társulati ellátásának 50%-os, illetve 10%-os vagy 25%-os részének megfelelő; még pedig oly módon, hogy az esedékes összegek, illetőleg ellátások később a nyugbérintézet részéről átvétessenek.

Mindezekre alkalmilag még visszatérünk.

LEVELEZÉS.

Déli vasutasok panasza. (Mikor a raktármester berug.) Budán, a déli vasut raktárában Danisics Nándor raktármester, vezető a munkát és a munkásokat. Ebbeli ténykedésében azonban néha-néha „virágos” jókedvében olyan dolgokra ragadtatja magát, amelyet nem hagyhatunk szó nélkül.

Ugyanis Danisics ur reggelenként bizonyos mennyiségű szíverősítő bevétele után a munkások közé megy, kiadja nekik a munkára vonatkozó rendelkezéseit. Azután megvárja, míg a raktárfőnök bevégez körutját és észrevétlenül kimegy, hogy folytassa azt a műveletet, amelyet reggel abban hagyott: az ivást. Ha azután úgy véli, hogy már elég bátorságot vett magába, akkor bemegy újra a raktárba, hogy a munkásokon éreztesse hatalmát. Lehordja őket mindenek, a legotrombább kifejezésektől sem riadva vissza.

Ugyancsak hasonló bánásmódban részesíti a gyorsáru-raktárban Vonyafka József raktármester is a munkásokat. Minden csekély-ségért szalad a főnökséghez a munkásokat denunciólni, természetesen sohasem a tényállásnak megfelelően tesz jelentést. Ha bármi is elvész, azt az ő jelentése alapján a podgyász-hordárokkal térített meg, jöllehet, hogy talán mást kellene ezért felelősségre vonni.

A raktármunkások figyelmébe ajánlják Vonyafka urnak a 10—12 év előtt történeteket, amidőn neki a podgyász-hordárok miatt kellett távoznia a gyorsáru-raktárból.

*

Mi a magunk részéről figyelmeztetjük mindkét raktármestert, hogy tanuljanak meg emberségesebben bánni a munkásokkal, mert elvégre ők is emberek és ne csodálkozzanak azután, ha a türelmet vesztett munkás-ság is hasonló modort fog a közvetlen fejjebbvalóival szemben tanúsítani.

Uj reform.

A hivatalos lapból ismét külön kiadást csináltak. Ha ez még sokáig így tart, a Máv. konkurenciát csinál a naponta külön kiadást csináló krajcáros lapoknak. Csak míg ez a kiadó zsebére, addig a Máv. hivatalos lapjának külön kiadása a vasutas bőrére megy.

A külön kiadás a levonásokat szabályozza, az eddigiektől eltérően és jegyezzük meg mindjárt, nem az összvasutasok érdekeinek megfelelőleg, hanem az igazgatóságban székelő egyes urak vagyoni érdekeinek megfelelően. Mert ha a fizetésünkben levonandó járulékokat sorrendben tekintjük, nem kell hozzá matematikai tudomány, hogy megállapítsuk, hogy itt nem a közhasznú intézmények levonásait tették elsősorba, hanem azon szövetkezetek levonásait, amelyekben egyes igazgató és főfelügyelő urak tőkái busás kamatokat hajtanak. A közhasznú intézmények, a fogyasztási szövetkezetek utolsó helyen állanak, megelőzik azt még a különböző ösvér- és köpöláda egyletek, köztük a szentkoronás szövetség is.

De beszéljen helyettünk maga a rendelet, amely ékeesebben beszél minden ténynél a Máv. nagyurainak jóakarataról.

Ez a helyesbítés a szolgálati rendtartás végrehajtásáról szóló rendelkezéshez tartozik:

ad 35. §.

Az alkalmazottak illetményeiből levonások csak a fizetés, a kor-, a személyi és a működési pótlék havi részleteinek 50%-áig teljesíthetők és ezen határon belül is csak az alant felsorolt levonások és pedig a következők sorrendben:

1. Az illetményeket terhelő közszolgáltatások (adó, nyugtábelvétel-illeték stb.).

2. A nyugdíjalap, nyugbérpénztári, valamint a köteles betegsegélyező pénztári tagok alapszabályszerű járuléka és az 1907. évi XIX. t.-c.-ből folyólag fizetendő járulékok.

3. A magy. kir. államvasutaknak a szolgálati viszonyból eredő követelése, úgy mint: uti-előlegeknek az uti-számlából nem fedezhető része; kárból és hiányból eredő térítések, rendbüntetések és fegyelmi büntetés gyanánt kiszabott bírságok stb., valamint a fizetési előlegek, amennyiben ezek a fizetési előlegek az utóbbi 4-ik pontban felsorolt követeléseket megelőzőleg engedélyeztetettek.

4. Birói vagy közigazgatási letiltással biztosított követelések a végrehajtási törvény határozmányain belül és a letiltás sorrendjében.

Az 1—3. pont alatt felsorolt levonások, tehát a birói letiltásokat megelőzőleg engedélyezett fizetési előlegek is, a 4. pont alatt felsorolt birói vagy közigazgatási letiltásokat feltétlenül és olyképp előzik meg, hogy a lefoglalható illetményeknek csak az 1—3. pontok alatt említett levonások után fennmaradó része eshetik a hitelezők kielégítésére.

5. A külön segélyalapból engedélyezett kölcsönök törlesztési részletei, amennyiben azok birói letiltással nem biztosítottak.

6. A betegsegélyező pénztár önkéntes tagjainak pénztári járuléka.

7. Az élet- és járadékbiztosítási társulatok javára eső azon biztosítási díjak, melyeknek levonása az új szolgálati és illetmény szabályzat életbeléptetése előtti időben vette kezdetét, átmenetileg mindaddig, míg a biztosítás fennáll, illetőleg a biztosítási díjak kiegyenlítése iránt a biztosított másként nem intézkedik.

8. Az engedélyezett társadalmi és művelődési egyletek tagdíjai, amennyiben azoknak levonása megengedtetett.

9. Az alkalmazottaink körében létesült jóléti intézmények, jótékony célú egyletek és szövetkezetek kölcsöntörlesztési és más alapszabályszerű követelése, amennyiben azok levonása megengedtetett.

10. Az alkalmazottaink körében létesült fogyasztási szövetkezetek követelése, amennyiben azok levonása engedélyeztetett.

Miután a levonások összege a fizetés, a kor-, a személyi és a működési pótlék havi részletének 50%-át semmi körülmények között meg nem haladhatja, a fenti sorrend betartása mellett a levonható összegben fedezetet nem találó levonások nem teljesítendők.

A lakáspénzilletményekből az azt terhelő nyugtábelvétel-illeték hányadon kívül csakis bírósági vagy közigazgatási végrehajtás folytán létesíthető levonás és pedig a végrehajtási törvény határozmányai szerint.

Átmenetként megengedtetik, hogy a fogyasztási szövetkezetek által folyó évi szeptember havában hitelezett összegek a folyó évi november hó 1-én esedékes illetményekből — ott, ahol az szükséges — az eddig fennállott szabályok szerint 65% erejéig is levonathassanak.

Budapest, 1907. évi október hó 13-án.

Ludvig, elnök.

Ez a helyesbítés annyiban különbözik az előző rendelkezéstől, hogy taxatív sorolja fel a levonható járulékokat. Mig előzőleg egyes levonható járulékok össze voltak vonva, addig most érthetőbben sorolja fel.

De tekintsünk csak most arra, hogy mi indította a vasut igazgatóságát arra, hogy ezen intézkedést tegye. Kicsi fizetés, nagy levonás, ezen rövid mondatból állott a vasutasok minden kimondható nyomorúsága. Fizetéseknél szintén szörnyűség volt nézni azon csekély összegeket, amelyet a vasutasok nagy része kézhez kapott. Ha ebből az elvből tekintjük a levonások rendezését, van valami méltányosság a dologban, habár a vasutasok nyomorúságán kevésbé van ezzel segítve. Tökéletesen mindegy, ha azt a pár forintot hivatalból vonják le, vagy saját kezével osztja szét a vasutas. Luxus levonásai a vasutasoknak úgy sincsenek.

Azonban nézzük azt, hogy a levonások rendezésénél számoltak-e a vasutasok élet-körülményeivel. Minden habozás nélkül mondván a legridegebb önérdék jött számításba és ha eddig kicsi fizetés és nagy levonás volt, ezután kicsi fizetés és még nagyobb adósság lesz.

Vegyük sorba, mely intézményeknek biztosított a vasut hivatalos levonást. Elsősorban természetesen saját intézményeinek. Utána jönnek a biztosítási díjak, ami ugyan méltányos, de nyilván a biztosító intézetek hatalmas protéktoraik járták ki. Következnek az engedélyezett társadalmi és művelődési egyletek; ezeknek levonásai csekélyek, de jellemző az uralkodó politikára, hogy oly egyleteket, amelyek a vasutasokat minden kulturális mozgalmától távol tartják, milyen széles támogatásban részesíti. Mert akinek egyszer ezen ösvér-egyletek részére hivatalból levontak, az bajosan szabadul meg ezen adózástól.

Jön azonban a slágerje a levonásoknak: a tartalék- és segélyszövetkezetek levonásai. Amely vasutas szerencsétlenségére ismeri ezeket az intézményeket, tudni fogja azt, hogy ezen szövetkezetekben sok nagyállasu urnak jól jövedelmező tőkéje van befektetve és fényes dotációval javadalmazott állások is vannak számukra. Érthető tehát, hogy minden lehető elkövettek, hogy tőkepénzüket továbbra is biztosítsa azt a kamatot, amelyet a mai szűkös pénzvilágban egy pénzintézet se nyújt. Hogy ez a pénzben megszorult vasutas részére megy, azzal a jó urak legkevésbé sem törődnek. Ha fennállott a szükségessége, hogy a hivatalos levonást megszorítsák, vagy teljesen megvonják, hát bizony ezen a téren bőségesen elért volna. Ma, midőn a közvélemény radikális reformokat követel az uzsoraszövetkezetek ellen, a Máv. segítségére van ezeknek a szövetkezeteknek. Hogy miért, találják meg olvasóink a fenti könnyen megérthető okokban.

A levonások sorrendjében utoljára kullognak a fogyasztási szövetkezetek. Az az intézmény, amely megmenti a vasutasok tízezreit az élelmiszeruzsorások karmaitól, az az intézmény legutolsó helyen talál támogatást a Máv.-nál. És miért? Könnyű, de nagyon könnyű reá a felelet. Ott már nincsen nagy uraknak jól kamatozó tőkái, ott már nincsenek nagyuri direktorok, de vannak szervezett vasutasok. Valami fáj bizonyos uraknak és azt akarják megtorolni.

Ma, midőn az élelmiszeruzsora arany korszakát éli, nincsen fontosabb intézmény

reánk nézve a fogyasztási szövetkezeteknél. Az állam maga is tudja, hogy alkalmazottainak javadalmazásai nem állanak arányban a megélhetési viszonyokkal, akkor vétkes könnyelműség egy olyan intézménynek, amely könnyíti a megélhetési viszonyokat, minden eszközzel megnehezíteni fennállását és annak fejlődését. Vagy nem a vétkes könnyelműség-e a vasutasok tizezeit odadobni az élelmiszeruzsorások karmai közé? Külföldön az állam mindenütt a legszélesebb támogatásban részesíti a konzumokat, nálunk is fennállott ez eddig, de most következik a nagy urak édes bosszúja. Mert csak egyéni bosszu érvényesülhetett itt, mert a lebetelenséggel határos az, hogy a Máv.-nál ne tudják egy konzum gazdasági jelentőségét és fontosságát. Az uzsoraszövetkezeteknél vehet valaki fel könnyelműségből kölcsönt, de élelmiszert hitelbe könnyelműségből még senki sem vásárolt. Tessék tehát párhuzamot vonni az uzsoraszövetkezetek és konzumok fontossága felett.

Node ne keseregjünk. A jó urak gazda nélkül számítottak. A konzum ellen indított hadjárat csődöt fog mondani. A szervezett vasutasok megértik, hogy most kettőzött feladat vár reájuk a konzum vezetésében. A konzumok igazi hivatására való emelésnek nagy és nehéz munkája most következik. Ezen nagy munkában számitanunk kell minden egyes öntudatos vasutas támogatására. Szervezetünket üldözik, de igazi jóléti intézményeinket tönkre tenni nem hagyjuk!

Hangozzék fel ismét a jelszó: *A konzum a tagoké és azoké is marad!*

A Máv. betegpénztár közgyűlése.

A Máv. betegpénztár közgyűlése vasárnap folyt le a keleti pályaudvar tanácstermében. A közgyűlés napirendjének egyetlen tárgya volt: Küldöttek választása az országos munkásbetegsegélyező és balesetbiztosító pénztár alakuló közgyűlésére.

A szokásos formások után az elnök bejelenti, hogy a közgyűlésnek kell döntenie afelett, hogy a 28 rendes küldött mellé hány póttagot válasszanak meg. Az elnökség előterjesztésére 10. póttag választása határozott el.

Ezután következett volna a szavazás. Azonban a szervezett vasutasok a multban szerzett szomorú tapasztalatokon okulva, a választás komolyságát és tisztaságát célzó indítványnyal léptek fel.

A szavazás megkezdése előtt Pásztly Károly szólalt fel és bírálva a mult közgyűlésen végbement szavazás lefolyását, szavazatszedő bizottság választását javasolja, *mert lett ellenőrizve, rajjon a közgyűlésen résztvevők mindnyájan kiküldöttek-e.*

Az elnök ezzel szemben a bizalmiférfiak előtt való szavazást ajánlja.

Hosszas vitatkozás után az elnök egyszerű szavazással akart a kérdés felett határozni. Azonban a küldöttek egy nagy része tiltakozott az egyszerű szavazás ellen, mert jórésze a jelenlévőknek nem közgyűlési küldött volt.

Ezután névszerinti szavazással döntöttek el, hogy a választás bizalmiférfiak előtt történjék.

Szavaztak az irodából kirendelt, vagy csalafintasággal megválasztott küldöttek, úgy, mint a karikacsapás. Különösen a miskolci üzletvezetőséghez tartozó küldöttek jártak elől a szervezett vasutasok indítványának leszavazásában.

A kiküldött bizalmiférfiak előtt megkezdődött ezután a szavazólapok leadása.

Természetesen a hivatalos lista győzött a szervezett vasutasok jelöltjével szemben.

Azonban így is 6 megbízható szervezett munkhelymunkás lett a hivatalos listán beválasztva; ez azonban semmiképp sem tudható be a szolgálalelti közgyűlési küldöttek érdemének. A többi 22 küldött nagyrésze áll. előljáró, főellenőr, irodakezelő és hivatal-

nokok sorából került ki, ellenben a mozdonyvezetők, fűtők és vonatkísérők kar teljesen mellőzve lett.

Az egyik mozdonyvezető kiküldött még megkockáztatta azon szerény kérdést, hogy a 4000 főnyi mozdonyvezetők kart ki képviseli?

Miután azonban ez nem volt „napirenden”, érdemleges választ nem kapott.

Ezzel azután be is fejeződött ez a közgyűlés, amely szégyenteljes megnyilvánulása volt a vasutasok gerinctelenségének.

A déli vasut betegsegélyező pénztárának közgyűlése már a munkásságra eredményesebb volt, amennyiben a négy megválasztott küldött közül három a munkásság jelöltje volt. Az eredmény annál meglepőbb, mert a 38 közgyűlési küldött közül csak 9 volt a munkásszövetség tagja, a többi szentkoronás és mégis a munkásság jelöltjeire szavaztak.

Rágalmaznak a szentkoronások!

Már számtalanszor rámutattunk a szentkoronás-szövetség gyalázatos árulásaira. Hogy mennyire igazunk volt, mi sem bizonyítja jobban, mint a legújabb kezeink közé került adat. Batthyány grófék ugy látszik, nem elégedtek meg meg a 140 szerencsétlen villamos áldozattal, rávetik gaz, aláváló rágalmazokkal magukat mindazokra a vasutasokra, akik panamáikat, hazugságaikat és igazságaikat feltárni elég vakmerők. Mit törődnek ők a kenyérvesszett vasutasokkal, a gyermekek könnyeivel, éhségével, nyomorúságával, hiénaként vetik magukat már nemcsak a becsületes, szorgalmas munkásokra, hanem a kinevezettekre, sőt a volt veséremberekre is. Ime, bevált abbeli jóslatunk, hogy ide, ebbe a kutyaszövetségbe, alázatos fizető és gróf Batthyánynak tönkjenező lakájok és nem pedig önzéletes vasutas polgárok kellenek. Legújabbban rávetették magukat Nemes Gyula volt központi alelnök, Molnár Kálmán ellenőr, volt északi kerületi társelnök, Hajós Lajos volt északi kerületi elnökre és Fodor Vilmos volt északi kerületi bizalmiférfi.

Beszélfenek különben helyettünk a tények: Folyó hó 19-én délelőtt Sarlay János, volt sztrájkvezető, Buday (Reich) Endre és Kardos Antal máldhá-szó a budapesti nyugati pályaudvarról, megjelentek a balparti üzletvezetőség vezetőjénél, Décsy főfelügyelőnél és a fentnevezetteket a következőkkel vádolták:

1. Fodor Vilmos raktárnokot azzal, hogy Vitál Áron csapatvezetővel röpiratokat terjeszt, Cservenka Miklóssal összeköttetésben áll s végül a munkások igazgatásával.

2. Hajós Lajos raktárnokot a munkások vezéréberével, valamint a munkásokkal „titkos” érintkezéssel és „igazgatással”.

3. Nemes Gyula állomási előljárót, valamint Molnár Kálmán ellenőrt ugyancsak a fentiekkel.

Tehát a balparti üzletvezetőség ezeknek a vádaknak megvizsgálására nyomban déli 12 órakor kiküldte Dr. Thaly fogalmazót.

Fodor Vilmos raktárnok ezen vádakra kijelentette, hogy gazember, aki ilyen vádakkal illeti, már annál is inkább, mert neki nincsenek titkos cselekedetei, amit tesz, nyíltan teszi és törvénybe, vagy az intézet érdekeibe ütköző dolgot nem cselekszik. Van — ugymond — annyi bátorság és önérték benne, hogy amit tesz, azt bátran meg is mondja.

Ami Budai vádját illeti, rámutat arra, hogy nyíltan, többek előtt adott át neki olvasás végett az irodafolyosón egy, a folyó hó 19-iki gyűlésre szóló meghívót Vitál Áron csapatvezető, amit ő olvasás után visszaadott.

Budait illetőleg kijelentette, hogy e Budai olyan ember, aki az északi kerületbe erőszakkal választmányi taggá választotta magát. Ez ellen kartársai tiltakoztak, hogy őket ilyen ember nem képviselheti. Ekkor a szentkoronásoktól kilépett, belépett a munkásszövetségbe, abban a bizszenben, *hátba itt jni neki valamilyen pénthozó szerep?* Gyűléseket hívott akkor össze, szidta a szentkoronás-szövetséget, míg végre a munkásszövetségből is kidobták. Majd újra belépett a szentkoronások közé, gondolva, hogy most már hiúságának, szereplési és egyéb vágyának kielégítésére alkalom nyílik. Egyébként Budai ellen rágalmazásról megindítja a pert. Sarlayra vonatkozólag kijelenti, hogy csak a kerülete mentette meg a 6000 koronás nyomdapanama vádjai alapján tervbe vett bünyádi eljárástól.

Hajós Lajos raktárnok kijelenti, hogy az ő reá vonatkozó vádak mind aláváló ráfogások, hazugságok. Állitson ezekre Budai csak két tanut is, hogy ő a munkásokat igazgatta, vagy velük összeköttetésben állana. Kijelenti, hogy csodálja Budai vádaskodását, mert Budaitól még társai is orrfontorítva fordulnak el. *Ez az árma, akinek — ugymond — négy évvel ezelőtt, mint az orvosi rendelő-szoba szolgája, a receptekkel spekulációjáért fegyelmi ügye volt s ettől is csak úgy szabadult meg, hogy gázságait elleplezve, belekeverte alaptalan rágalmazásával Dr. Cséry János pályaorvost is.*

Nemes Gyula előljáró ugyancsak tiltakozik a vádak ellen, melyért orvoslást kér. Budai ellen

megindítandó fegyelmi ügynek s a receptszétkelés ódjának kiegyezését kéri.

Molnár Kálmán ellenőr erőlyesen tiltakozik a hitvány rágalmak ellen, egyben Budai és Kardos ellen, mint a felebbváló ellen indított alaptalan rágalmak terjesztőire, kéri a fegyelmi eljárás megindítását. Sarlay János főellenőr ellen azonban az illetékes bíróság nál tesz feljelentést rágalmazásért.

Végül Vitál Áron igazolja Fodor raktárnok állítását, a röpiratot ő is kapta, különben is éppen ebben a pillanatban kapott egy lázú és a kartársak közötti jó és békés egyetértés, valamint az intézet ellen lázú röpiratot, melyet a szentkoronás-szövetség adott ki és ezrével osztogatták meg a vonaton is.

Különben pedig valamennyien ebben a szentkoronás-szövetség és gróf Batthyány által ellenünk indított hajazát látnak.

Ime tehát a sok közül egy napra ez is elég. Bizonyitanak ezek az alaptalan vádak még egyebet is, és pedig: részeges, züllött egyénekkel dolgozik a szentkoronás-szövetség, ezekkel azonosítja magát, de most emberükre akadtak. A denunciació visszafelé sült el, mert a vádlottak ellen megszüntették az eljárást.

A vasutasság okulhat, ebből láthatja, hogy mennyire védheti meg az a szövetség a vasutasok érdekeit, amikor vezető emberei aláváló gáz-módon rágalmaznak.

Felelős szerkesztő: Faragó Dezső.

Világosság könyvnyomda r.-t. Budapest, VII. Nyár-utca 1.

HIRDETÉSEK.

E rovat alatt közlöttékért a kiadóhivatal nem vállal felelősséget.

Szenzáció a posztóipar terén.

Az ipar csodája mindig az volt, ha az ipartermék oly olcsó árban kerül forgalomba, hogy ha az feltűnést kelt. Egy ilyen csodát teremtettem meg mostan az „Országos Posztókiuteli Áruház” jó hírnévű posztónagykereskedő cég, Budapest, VII./F Rottenbiller-utca 4/A sz. azzal, hogy csak 10 koronáért szétküld utánvét mellett az ország bármely részébe a legnagyobb férőruhára (kabát, nadrág és mellényre) elegendő 3 méter finom posztót, fekete, sötétkék, szürke vagy barna színekben és 18 koronáért a legfinomabb posztót vagy kamgar szövetet, remek, szép fekete, sötétkék, szürke vagy barna színekben, teljes hozzávalók (összes belések) 1 férföltönyre 3 koronáért. Ezt a szinte hihetetlen olcsó árt úgy tudta megteremteni, hogy egy posztógyárosnak pénzre volt szüksége, majd minden készletét adta el neki olyan olcsón, hogy a vételár alig fedezte az előállítási költséget. Nem félrevezetés az, hogy ily olcsó árban szétküld 3 méter férőruhaposztót, melynek minden egyes darabja válogatott minőségű, amit bizonyít, hogy egy rövid idő alatt pár száz utánrendelés és körülbelül száz elismerő levelet kapott az ország minden részéből. Ajánljuk a nagy közönségnek, hogy minél sürgősebben rendeljen ezen finom posztóból, mert ilyen bámulatos olcsó árakért sehol az országban nem kaphatók. Csomagolás nem lesz számítva. Két férőruhára való posztó rendelésénél a postaköltséget a cég fizeti. Mintákat a nagy forgalom és költség miatt fenti cég nem küld.

Máv. jobbparti üzletvezetőségének állandó szállítója.

SCHMIED LŐRINC
BUDAPEST, VII., THÖKÖLY-UT 17.

Dus választéku raktár url-, női- és gyermek-cipőkből, valamint mindennemű házi-cipőkben az alant felsorolt árakon:

Férfi vixos cugos cipők	— — —	frt 3.50, 4.50-ig
„ box fűzős vagy gombos	— — —	„ 4.50, 5.50 „
„ cugos	— — —	„ 4.50
Női zerge fűzős vagy gombos	— — —	„ 3.50, 4. — „
„ cugos	— — —	„ 3.50, 3.70 „
„ box fűzős vagy gombos	— — —	„ 3.50, 4.50 „
„ chevreaux fűzős vagy gombos	— — —	„ 4. — 5. —
Gyermeccipők	— — —	1.20 ártól feljebb

Hallna és bőrcsizmák. Fájós és szenvedő lábakra nagy gondot fordítok.

Vidéki megrendelések mérték vagy minta szerint pontosan és gyorsan eszközöltetnek.

Vasutlak árendájában résztvevők.

Felhívom tisztelt elvtársaim becses figyelmét, hogy zálogházból kiváltott, valamint árverésen vett mindenféle órákat és ékszereket a legjutányosabb árban eladok **részletfizetésre is.**

Készítetek órajavításokat 2 évi jótállással, vidéki elvtársak részére is.

ROSENFELD FÜLÖP
Budapest, VII., Thököly-ut 17. szám.